

РФ — ЦЕ ПІДСТУПНЕ БОЛОТО ТЕМРЯВИ

Три минулі місяці повномасштабного вторгнення РФ на територію України продемонстрували всьому людству повну темряву цих агресорів і невігласів. Зароджене ще в болотах Московії нестримне бажання поглинати все красиве й непокірне волі нищих розбійників-звершників протягом століть розбою розкинулося-розляглося фігурою-образом пихатого пияка-нахаби на величезній, ним загарбаній, території.

Тамтешні правителі з-поміж усього в світі найбільше цінували свою владу над іншими і всіляко (за допомогою воєн, цькування собі непокірних та знущання над ними) поширювали таке ставлення до влади серед упокоєного населення. А також дуже високо вони цінували міць зброї, за допомогою якої можна було таку владу здобувати й утримувати. І в результаті на початку 21-го століття РФ виросла у величезну потвору посеред болота, утвореного тим нестримним бажанням безмежно панувати над іншими, поглинаючи все справді світле, духовно високе й непокірне.

Основний закон цього болота — підступ з метою будь-що поглинути кожного із числа тих, які цінують свободу, прагнення допомогти ближньому або бажання творити красиве у гармонії з природою. Маємо знати, що підступне болото темряви — безжальне до всього живою. Та й знаємо вже добре, бо десятки тисяч убитих беззахисних українських громадян у своїх оселях та біля них — яскраве тому підтвердження.

То чи можна за такої агресивної мети і такої ж поведінки нашого ворога сподіватися на те, що з ним якось вдасться домовитися, аби жити в мирі та спокої? І чи маємо ми право дати ворогу можливість вижити й продовжувати поглинати все красиве й волелюбне? Ні, звичайно. Бо Московія і вирощене в ній бажання нищити й паразитувати на тілах своїх жертв, а не творити, — це минуле, і тільки. І так має статися.

РОСІЙСЬКИЙ ФАШИЗМ І ВАРВАРСТВО

Читайте на 3-й сторінці

**Сорос
заявив,
що війна
в Україні
може стати
початком
Третьої
світової**

Фінансист-мільярдер Джордж Сорос заявив, що вторгнення Росії в Україну, можливо, стало початком Третьої світової війни, тому для Заходу важливо завдати поразки силам президента РФ Володимира Путіна. Про це сказав на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, пише «Європейська правда» з посиланням на Reuters.

«Вторгнення могло бути початком Третьої світової війни і наша цивілізація може не пережити її. Найкращий і, мабуть, єдиний спосіб зберегти нашу цивілізацію — якнайшвидше перемогти Путіна. У цьому суть», — сказав Сорос. Сорос сказав, що Путін, який каже, що «спецоперація» в Україні йде за планом і досягне всіх цілей Кремля, тепер вважає, що вторгнення було помилкою і готується до переговорів про припинення вогню.

«Але перемир'я є недосяжним, тому що йому не можна довіряти. Чим слабкішим стає Путін, тим більш непередбачуваним

він стає», — сказав він. Мільярдер додав, що Євросоюз повинен зрозуміти, що Путін може відключити російський природний газ, на який нині припадає близько 40% потреб Європи, «поки це справді боляче». «Я не можу передбачити результат, але Україна безперечно має шанси на перемогу», — сказав Сорос.

«Європейська правда»,
24 травня 2022 року

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/05/24/7139982/>

На світліні: Джордж Сорос. Фото — за посиланням: <https://news.liga.net/ua/politics/news/coros-vtorjenie-rossii-v-ukrainu-vozmojno-stalo-nachalom-trety-mirovoy-voynu>

У Дніпрі презентували книгу «Григорій Сковорода «Світ ловив мене...»

«МИ планували провести велику презентацію до дня народження Григорія Сковороди, але через те, що російська федерація нахабно вдерлася на територію нашої країни, книги взагалі могло б і не бути, адже видавництво, яке працювало над її створенням, розташоване в Харківській області. Але, на щастя, їм вдалося завершити роботу над цим виданням», — зазначила заступниця голови Дніпро ОВА Ольга Горб.

Над книгою працювало видавництво «Фоліо» протягом півтора року. До неї увійшли повні зібрання творів. Зокрема, — «Світ божественних пісень», «Філософські казки» та байки. Назву книги взяли з найвідомішої цитати Сковороди «Світ ловив мене, та не спіймав». За словами генерального директора видавництва «Фоліо» Олександра Красовицького, до назви увійшла лише частина цитати — читач може її розшифрувати по своєму.

«Якщо взяти повну фразу, то вона влучна навіть і сьогодні, бо на початку травня Музей Григорія Сковороди російські загарбники розбомбили, причому його скульптура та експонати вціліли, тобто «руський мир», який прийшов до Сковороди, не впливав його знову. Щодо самої книги, то ми використали роботи найбільшого українського спеціаліста, який знається на житті Григорія Сковороди, — Леоніда Ушкалова. Це видання створене не просто з любов'ю, ми мріємо, щоб воно було популярним у бібліотеках десятиліттями», — зазначив Олександр Красовицький.

Доцентка кафедри філософії ДНУ ім. Олеся Гончара Тетяна Талько також додала: «Для молоді в цій книзі є дуже важливим роздум, у чому полягає сенс людського життя, орієнтація на його духовну сутність та орієнтація на те, що між розумом та вірою завжди стоїть людське серце. А загалом ця праця дуже підтримує культурні основи нашого з вами буття, і це дає можливість розуміти, що ми не знищені як народ і як нація».

Сайт Дніпровської ради,
19 травня 2022 року; матеріал — за посиланням: <https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/50199/u-dnipri-prezentovali-knigu-grigoriy-skovoroda-svit-loviv-mene>

ЗАЕС технічно перебуває в українській енергосистемі, яка підключена зараз до європейської енергосистеми.

Цього тижня російські ЗМІ з посиланням на віцепрем'єра РФ Марата Хуснулліна повідомили, що Росія готова продавати Україні електроенергію, яку виробляє захоплена окупантами Запорізька атомна електростанція. Проект Радіо Свобода «Новини Приазов'я» поцікавився у керівника українського підприємства «Енергоатом» Петра Котіна, що він думає з приводу таких заяв з боку російської влади, та що відбувається зараз на захопленому підприємстві.

«Дурень думкою багатіє». В «Енергоатомі» відповіли на заяви РФ щодо Запорізької АЕС

– Як «Енергоатом» та Ви реагуєте на те, що заявив віцепрем'єр російського уряду Марат Хуснуллін під час візиту в окупований Мелітополь, що ЗАЕС буде працювати під контролем Росії та продавати електроенергію Україні?

Петро Котін: Я готовий навести вам лише українське прислів'я: «Дурень думкою багатіє». Це все, що я можу сказати з цього приводу. Запорізька атомна станція технічно працює під нашим контролем. Персонал там український, наш персонал. Загарбники там контролюють фізичну безпеку, пропускають персонал на роботу й виводять цей персонал з роботи. Сама ЗАЕС технічно перебуває в українській енергосистемі, яка підключена зараз до європейської енергосистеми, не до російської чи білоруської. Тому технічно неможливо постачати із Запорізької атомної станції електроенергію в Росію на сьогодні. У будь-якому випадку, якщо ЗАЕС виробляє електроенергію, та потрапляє в енергосистему України. Її просто нема куди піти по тих лініях, які контролюються нашим оператором енергосистем «Укренерго». Ба більше, атомну станцію не можна відключити, вона не може зупинитися повністю і не видавати електрику. У цьому випадку їй потрібно буде брати електрику від енергосистеми України, тому що атомній станції потрібно постійно охолоджувати ядерний матеріал, який на ній перебуває. А для цього потрібна електрика, щоб живити насоси (помпи – ред.), які, власне, і роблять це охолодження. Таким чином атомна станція в будь-якому випадку буде видавати електроенергію в енергосистему України, і частина цієї електроенергії залишатиметься на станції на власні потреби, щоб охолоджувати всі шість реакторів з паливом та шість басейнів витримки на ЗАЕС. Усе інше, що він (Марат Хуснуллін – ред.) верзе, – така ж нісенітниця, як і те, що вони постачатимуть у Крим електрику із ЗАЕС.

– Призначений РФ голова Криму Сергій Аксьонов каже про поновлення ЛЕП поблизу півострова, які були підірвані 2015 року, та можливість постачання із ЗАЕС електроенергії до Криму. Що Ви скажете з цього приводу?

– До того, як Крим був захоплений Росією, там було споживання близько 600 мільйонів мегават-годин. Після того, як Росія захопила Крим, його перевели на живлення від Росії (2016 року запустили «енергомост» на окупований півострів із Краснодарського краю – ред.). Весь цей час вони були забезпечені електрикою з Росії. Якщо їм зараз потрібна додаткова електрика, вони також не зможуть її взяти з Запорізької АЕС, бо частота, на якій зараз працює російська енергосистема, не збігається з частотою української енергосистеми, в якій перебуває ЗАЕС і в

якій вона видає (електроенергію – ред.). Це технічно неможливо. Звичайно, можна поставити back to back connection, але це час та це дуже великі втрати. Наприклад, щоб побудувати лінію 400 кілометрів від Запорізької АЕС до Криму, це близько півмільярда євро потрібно вкласти та дватри роки будувати цю лінію. Це по-перше. По-друге, атомна станція не може працювати на одну лінію. Вона може працювати на декілька ліній (ЛЕП) – це за умовами безпеки роботи атомних електростанцій. Можна розказувати, що «на Луну полетимо, на Марс полетимо, взагалі – на Юпітер», але це нездійснене, та й зробити це неможливо.

– З окупаційними силами Росії співпрацює колишній співробітник «Енергоатому» пан Андрій Шевчик, якого окупанти призначили своїм «головою» Енергодара. Ви кажете, що в цілому на ЗАЕС працюють українці?

– Так, працюють українці. І, в основному, там проукраїнський персонал. Попри те, що між собою вони дуже часто розмовляють російською мовою, це все одно – український персонал та українські патріоти. Там є, звичайно, колаборанти. Де їх немає?! Але це дуже невеликий відсоток. Ми вчора зустрічалися в цьому кабінеті з мером міста Енергодара Дмитром Орловим, я йому сказав, що, за моєю оцінкою, з персоналу атомної станції (а це одинадцять тисяч людей), може, 50 осіб якась співпрацюють з Росією чи мають якісь думки про Росію. (Орлов сказав, що – ред.) в Енергодарі навіть менше. Тобто там усі їх ненавидять, цих російських орків, цих російських загарбників (окупаційні сили – ред.). Цей Шевчик – так, прийшов із ЗАЕС, працював там на дуже низькій посаді, потім зробив кар'єру – його просунули зі слюсаря до технолога. Також не дуже велике досягнення для технаря. Він робить такі заяви, які нічого спільного не мають із технологією станції, які показують, що він нічого не тямить ані в технології, ані в політиці, раз він пішов колаборантом.

– Чи є план повернення Запорізької АЕС під повний контроль України та «Енергоатому»? Як це буде відбуватися?

– Це буде залежати від успіхів наших збройних формувань, збройних сил взагалі, від успіхів у війні нашої (української – ред.) армії і наших військових. Фактично Енергодар та Запорізька АЕС розташовані на півострові, який вдається в Каховське водосховище. Якщо відрізати їх (російські окупаційні сили – ред.) з півдня від Криму, від Херсона, якщо буде взятий (українською армією – ред.) Херсон, після цього, я думаю, загарбники самі поїдуть з Енергодара, тому що вони перебуватимуть під загрозою відрізання від своїх кримських «побратимів». Таким чином там потрібно зробити оточення

навколо Енергодара, і вони вийдуть.

– За Вашою інформацією, скільки зараз росіян перебуває на ЗАЕС та контролює її?

– На ЗАЕС перебуває до 500 осіб – це військові. Та до 50 одиниць важкої військової техніки – це танки, БМП та вантажівки для перевезення персоналу та зброї (військового персона-

лу, маю на увазі). З броньованими будками на цих вантажівках – «Уралах». Те, що перебуває на станції, дуже небезпечно, тому що там є і вибухівка, і зброя. І якщо навіть випадково станеться вибух, то це може пошкодити, в тому числі ядерний матеріал. Взагалі заборонено зберігати на таких об'єктах, як атомна станція, вибухівку, але вони це роблять. У самому місті – до півтори тисячі людей, ще багато важкої техніки. Але вони не постійно там перебувають, й останнім часом ми помічаємо, що кількість їх (російських військових – ред.) на станції та в місті зменшується. Вчора загарбники викрали командира пожежної частини (Віталія Трояна – ред.) – його десь закрили або вивезли кудись. І сьогодні на центральну площу Енергодара усі пожежники вивезли всі свої пожежні автомобілі на знак протесту, щоб загарбники повернули командира. Там був великий протест в Енергодарі, був розгін цього протесту.

– Чи є інформація, чому його викрали, як це сталося?

– До нього прийшли й забрали. Вони (російські військові – ред.) там перевіряють мобільні телефони на наявність українського контенту. У кого знаходять, того забирають, б'ють, тортури застосовують. Деякі люди повертаються через день, два вже зі зламаною психікою. Після тортур чого ж чекати ще?! А деяких людей вивозять, і ми не знаємо, де вони знаходяться. У деяких випадках людей після цього знаходили або в Російській Федерації, або на території ОРДЛО, або на території Криму. Тому його (Віталія Трояна – ред.) забрали з невідомих причин. Ми думаємо, що він відмовився співпрацювати з ними й заявив проукраїнську позицію, – його забрали. Сьогодні також забрали його заступника після цієї акції, яку вони там провели на центральній площі міста Енергодар.

– Скільки співробітників «Росатому» зараз перебуває на ЗАЕС?

– Від 10 до 15 осіб їх перебуває. Не можу сказати точно, тому що навіть наш персонал, який працює, не знає. Вони (співробітники «Росатому» – ред.) ховаються там у кризовому центрі. Звідти практично не виходять, запрошують і отримують там інформацію про роботу станції: де та які схеми, де та які інструкції. І все: більше з ними практично немає зв'язку, немає контакту. Відомо, що там (Андрій – ред.) Горбачов – це головний інженер Ростовської станції – керує ними. Вони там живуть, вони там сплять, вони там їдять і перебувають у кризовому центрі.

Олександра ШЕВЧЕНКО, Радіо Свобода, 21 травня 2022 року

<https://www.radiosvoboda.org/a/povnyu-pryazovya-zaporizka-ayes-rosiya-okupatsiya/31860475.html>

Війна. Гра у хованки

Нинішня війна – це гра у хованки. Обидві сторони мають силу-силенну артилерії, яка здатна знищити противника за десятки кілометрів. У повітрі літають рої дронів, чиї очі вдень і вночі направлені на земну поверхню. І якщо вони помічають щось цікаве – воно негайно стає ціллю, його, залежно від пріоритетності, ставлять у чергу на знищення артилерією. Тому єдиний дієвий спосіб якось спробувати вижити – це сховатися. Або хоча б якось довести дронам свою непріоритетність і загубитися в черзі до смерті. Взагалі, ця черга – унікальна річ. Не якийсь бог, а простий капітан артилерії думає, коли йому пообідати, а коли знищити будинок, у якому живуть кілька солдатів противника. Кілька звичайних людей (коригувальник, артилеристи) вирішують, скільки житимуть їхні вороги залежно від погоди, наявності боеприпасів, а то й взагалі від власної втоми. Люди, котрі стали цілями, мають шанс пожити довше просто тому, що з'явилися якісь інші, більш цікаві цілі. «Сьогодні ввечері працюємо по схованій у посадці бронетехніці, а ті на блокпосту нехай поживуть до завтра».

Ховаються всі. Ховається піхота – їй це робити найпростіше. Бійці сидять по хатах, по лісосмугах і лісах і намагаються всіляко приховати ознаки свого існування. Уявлення про війну з окопами, бліндажами та рухом великих колон застаріло. Це не значить, що росіяни не рухаються великими колонами – але вони це роблять усе рідше, і трагічні для них наслідки цього регулярно потрапляють у вірусне відео в мережі. Окопи зазвичай порожні. До слухного моменту. До них за змогою риють ходи сполучень, щоб із місць, де ховається піхота, ця піхота перебігла в окопи. Тоді, коли вже немає вибору, коли ворог уже близько і хоч-не-хоч треба оборонятися. До того

ніхто не сидітиме в окопі просто так. Звісно, повно винятків. Хтось сидить і готує їжу на вогні в селянському дворі. Хтось навіть робить вправу на відкритому повітрі. Але тут не Чечня чи Сирія. Така поведінка рано

чи пізно карається. Небо наповнене нашими злими очима, і цих штучних очей стає дедалі більше.

Ховають техніку. Перш за все бронетехніку. Гармати, танки, бойові машини – все це є вишуканими ласочками для артилерії, їх вона споживає у першу чергу. Тому бронетехніка ховається по насаджених під шаром гілок, а в місті мімікрує під купи сміття чи залазить у кутки по дворах, щоб будинок закривав її від снарядів. Сховатися бронетехніці непросто. Земля пам'ятає все – на ґрунті залишаються сліди, сліди залишаються і на асфальті, тому нерідко лігво техніки можна вирахувати. У них принцип такий самий, як і у піхоти – виїхати на підготовлену позицію для вогню, стрільнути кілька разів і переїхати на інше місце, не чекаючи, поки туди прилетить снаряд. Звісно, ховається авіація. Вертольоти цього місяця можна було лише чути. Вони випускають рій некерованих ракет з-за пагорба і розвертаються назад раніше, ніж ті прилетять і уразять ціль. Це стрільба насліпо, небезпечна лише тим, що хтось може не почути вертоліт і не сховатися. Схоже, усіх російських вертолітників, котрі діяли по-іншому, українські «пепеошники» вже приземлили.

Артилерія теж ховається. Приміром, наші самохідні роблять кілька пострілів – і тікають, бо по них починає стріляти російська артилерія, по якій через кілька хвилин починає стріляти наша і т.п. Рідкісне явище – коли виїжджають танки і стріляють один по одному. Я таке бачив, точніше чув, але це наслідок виняткової відчайдушності танкістів як особливої частини людства. Найважче сховати вантажівки. Вони великі завдовжки і заввишки. Тому вантажівки – витратний матеріал війни.

Так було не завжди. Упевнені в домінуванні своєї артилерії й авіації, росіяни розміщували позиції серед полів, видимі за багато кілометрів. Як на навчаннях де-небудь у Ростовській області. Від нашого артвогню зазнавали втрат, викликали вертольоти, щоб евакуювати поранених – українці збивали ці вертольоти. І так відбувалося по колу знову й знову, аж поки десь у далеких штабах знайшлося часу віддати наказ їм ховатися.

90% наших втрат – від артилерійського вогню. У росіян, ймовірно, такий показник менший у відносному вимірі (хоча, мабуть, більший у абсолютному), тому що з українською артилерією за голови окупантів змагається українська піхота. Вона має перевагу в легких протитанкових засобах, є «стугни», Javelin і NLAW, тому росіян нищать ще й у зоні прямої видимості. Але загалом більшість солдатів не бачать противника на власні очі місяцями, хоча бої йдуть запеклі.

Ігор ЛУЦЕНКО, ЗСУ

https://lb.ua/society/2022/05/23/517684_viyna_gra_hovanki.html

Російський фашизм і варварство

Російська воєнщина, втілюючи варварську концепцію Путіна на знищення України як суверенної держави, знищує і культурну ідентичність України. До цього не вдавалася навіть Німеччина під час II світової війни в Україні. В останні роки (особливо після окупації РФ-ією Криму і Донбасу в 2014 році) все більше й більше ставало зрозуміло, що режим Путіна в Росії має всі ознаки не тільки тоталітаризму а й фашизму; а тепер – і варварства.

Шокує те, що путінська воєнщина взяла ноту тотального знищення не тільки українського народу а й української культури і української ідентичності. Причому весь цивілізований світ якщо й сумнівався ще в 2014 році і не зреагував на незаконну, кричущу анексію Криму в незалежній європейській державі, то події останніх років (атежер – і повномасштабне вторгнення військ РФ-ії в Україну 24 лютого) дають йому все повніше зрозуміти те, що навіть – всі ознаки геноциду українського народу. А 6 травня о 22.50 за київським часом ворог це підкреслив своїм ударом по музею Григорія Савовича Сковороди на Харківщині, в селі Сковородинівка. Музей – великою мірою зруйнований. Підкреслив, бо 3 грудня цього року вся Україна відзначатиме 300-річчя від дня народження (за новим стилем) нашого великого філософа, письменника і мислителя. І це мене вразило до глибини душі. Але важливо також знати, як до цього жакливого факту поставилися наші лідери думок і що вони з цього приводу написали.

Ось, наприклад, як це сприйняв мій колега по організації «Рух добровольців «Простір свободи», радіоведучий «Громадського радіо» Сергій Стуканов (він також веде передачі на Українському радіомовленні НСТУ), який свого часу закінчив Донецький університет. Він 7 травня на своєму акаунті в соціальній мережі Фейсбук написав наступне:

«Довго матюкався. Видишнє. Тепер напишу спокійно. Знищення музею Сковороди – не випадковість, а цілеспрямована дія. І в 19, і в 20 сторіччях росіяни завжди цільово знищували нашу культуру і наших культурних діячів, які не вписувалися в концепцію «одного народу» чи бодай «дружби народів». Шанс вижити (і то тимчасово, до моменту, коли можна буде «остаточно вирішити українське питання») одержували лише ті митці, що сповідували малоросійство, були вторинними й нецікавими та геть не загрожували панівній культурі. (Плюс для декорації залишали у пантеоні жменьку великих - Шевченка, Франка, Українку, яких побороти було годі неможливо, але можна було перетлумачити, вилостити, спростити.) Все, що загрожувало російській культурі, знищувалося під корінь. Розстрілювалося, руйнувалося, спалювалося.

І сьогодні завдання Росії так само просте: довести світові, що «перед ними», «до них» і «без них» на українських теренах не було якої-небудь окремих вагомості культури. Суцільне «дике поле» - чи, як сказав нещодавно «ліберал» Сева Новгородцев, «пустеля», - яку приходять цивілізувати колонізатори. Усвідомимо кришталево ясно: вони знищать ВСЕ, до чого дотягнуться їхні руки. Не сумніваймося: знищать. Якщо не

знищать, то викрадуть і привласнять. Це їхня мета: знищити нас як окрему націю і культуру. А «довести» світові, що нас немає і не було, звісно, простіше, коли немає доказів (артефактів) нашого існування. Тому немає більше напівтонів. Щоб ми могли вижити як культура і нація, наріжним каменем політики держави має бути утвердження й зміцнення нашої ідентичності, нашої культури і нашої мови. Поряд з Міністерством оборони, покликаним вбронити нас і нашу культуру фізично, має вироснути значення Мінкультури та інституцій, котрі зберігають й розвивають наш дух. І головне – жодного сантименту до імперської та російської спадщини. Жодного співіснування культур. Жодних пушкінів і толстих (кому є дорожчими за Сковороду, - їдьте в Росію й вклоняйтесь). Віднині про росіян - або як про варварів і убивць, або ніяк. Вибачайте. «Не ми розпочинали цю війну, але нам її завершувати». Отак і завершимо»

На хвилі осмислення впливу творчості Григорія Сковороди на наших сучасників агенція Postmen провела дослідження, присвячене постаті філософа, аби з'ясувати, чи ж пам'ятають українці про нього щось більше за стереотипи зі шкільної програми? (лінк на статтю - https://lb.ua/blog/medvid/496186_paparedodni_300richnogo_yuvileyu_shcho.html) Далі наведу (зі скороченнями) деякі цитати зі статті статтю Ярослава Ведмідя, засновника агенції Postmen (від 13 жовтня 2021 року):

«Григорія Сковороду вивчають у 9-му класі. На вивчення життя й творчості — 3 години, між літературою Ренесансу і бароко та Нового часу. Школярів знайомлять із байками, афоризмами, віршами та повчальним текстом «Вступні двері до християнської добронравності». Що з цих знань залишається у пам'яті? Чи розуміють українці контекст, у якому творив Сковорода, та значення багатьох його життєвих ролей? Щоб зрозуміти це, агенція Postmen провела національне дослідження. Онлайн-опитування про Григорія Сковороду пройшли більше ніж 800 респондентів зі всіх регіонів України, вікових груп і розмірів населених пунктів.

Ім'я Григорія Сковороди знають 99,5% українців та 79% стверджують, що читали його твори. Проте, наскільки глибоке це знання та чи виходить воно за межі ярликів сприйняття Сковороди як філософа-мандрівника, зображеного на 500 гривнях?

Вже з перших відповідей бачимо, що у розумінні Григорія Сковороди багато білих плям. Респонденти плутають, у якому столітті жив Сковорода, а отже й гадки не мають про наближення його 300-річного ювілею. Проте, 66,2% аудиторії все ж таки вірно обрали добу — XVIII століття.

Хто вчиться в Києво-Могилянській академії, швидше за все знає про Сковороду більше та навіть бере участь у ритуалі миття його пам'ятника на Контрактовій площі. Ще глибше в творчість Григорія Савича занурюються ті, хто отримує філологічну освіту. Серед творів Сковороди українці впевнено впізнають «Сад божественних пісень», рідше — «Байки Харківські». В той же час йому помилково приписують роботи Тараса Шев-

ченка (Прогулянка з задоволенням і не без моралі), Томи Аквінського (Сума теології) та навіть Аристотеля (Вчення про душу). Тобто будь-який твір з «філософською» назвою українці готові приписувати Григорію Савичу, що вочевидь свідчить про слабе знання його спадку.

Тим не менш, українці усвідомлюють, що їх знання про Григорія Сковороду недостатні. Майже половина респондентів (46%) оцінює свою обізнаність на 3 з 10 балів і нижче, 75% від загальної кількості — на 5 і нижче. Навіть педагоги не задоволені своїм знанням творчості Сковороди: серед них 57% поставили собі оцінку нижче 5 балів. Примітно, що 91,9% опитаних хотіли б дізнатися більше про життя та творчість Григорія Сковороди, що ймовірно і має стати місією ювілейного року - дозволити українцям дізнатися більше.

Головними асоціаціями з особистістю Сковороди наразі залишається набір кліше: «філософ», «мандрівник», «аскет», автор афоризму «Світ ловив мене, та не впіймав».

Подібне дослідження Postmen робив до 150-річчя Лесі Українки — це дало змогу порівняти результати. За даними опитування, українці переважно сприймають Українку лише як поетесу та письменницю, яка бо-

ролася з хворобою. Її образ був викривлений та звужений радянською пропагандою. На відміну від Григорія Сковороди, творчість Лариси Квітки-Косач знають краще: 75% оцінили свою обізнаність від 5 до 8 балів. Внесок письменниці в українську культуру вважають більш вагомим.

Як показали результати дослідження, сприйняття Григорія Сковороди вірне, — проте формальне й хаотичне. Люди повторюють узагальнені « хештеги», але за їхнім фасадом — порожнеча. Тим часом, постать Сковороди знаменує цілу епоху: кінець Гетьманщини та народження ранньомодерної України XVIII — добу політичної трансформації та пошуків нового порядку життя. Як вчитель, філософ, прозаїк, поет і богослов, Сковорода оспівує етичну науку, самопізнання, права людської особистості. З цієї точки зору Григорія Савича можна назвати українським символом епохи Просвітництва. Але на жаль, його найбільш впізнаваний афоризм стає пророчим: за рік до свого 300-річного ювілею Сковорода так і залишається невпіяним для українців, а тим більше для ворогів України»

Важливо на даний момент усвідомлювати, що всі ті злочини, які творяться зараз російською воєнщиною на території України, прискорили процеси дерусифікації, чи як деякі експерти висловлюються ДЕРОСІЯНІЗАЦІЇ. В певні часи те, що змінюється в культурологічній політиці за тиждень під час повномасштабної військової агресії РФ-ії в Україні, тривало б роками, якщо не десятиріччями в мирний час. Девіз українського поета і письменника Миколи Хвильового «Далі від Москви!» набуває в наш час усе більшої актуальності.

Вважаю, що оскільки значення творчості Григорія Савовича важко для нас, українців, переоцінити, то буде слушним запропонувати читачам нашого часопису в наступних числах ґрунтовні фундаментальні статті українських сучасних вчених-філософів, філологів і культурних діячів. Мені вдалося в кінці 1992 року взяти участь у Сковородинівських читаннях, які відбулися в Криворізькому педагогічному інституті на філософському й філологічному факультетах. З тих пір запам'ятались лекції щодо української ментальності вченого з інституту кінематографії ім. Карпенка-Карого доктора філософських наук Ігоря Валентинича Бичко (його в 80-і і 90-і ХХ сторіччя називали українським Сартром). В наступних числах ми плануємо зупинитись на його філософському доробку в сучасному осмисленні творчості і життя Григорія Савовича Сковороди.

За минулі з тих пір три десятиріччя багато чого трапилось. У тому числі — дві революції. А зараз триває війна з РФ-єю у її повномасштабному вимірі. Тож наші культурні надбаня (у першу чергу, пов'язані з творчістю Григорія Сковороди) мають осмислюватися на тлі цих подій.

Підготував Олександр ЧИЖИКОВ, 27 травня 2022 року, м. Кривий Ріг.

На світлинах: так 6 травня цього року рашисти продемонстрували своє ставлення до Григорія Сковороди, до його життя і творчості.

Порошенко з третьої спроби перетнув державний кордон — народна депутатка

Лідер «Європейської Солідарності» та п'ятий президент України Петро Порошенко з третьої спроби перетнув державний кордон. Про це повідомила народна депутатка від ЄС Вікторія Сьюмар.

Порошенко у Facebook звернувся до президента Володимира Зеленського. Порошенко зазначив, що він не зміг виїхати у складі офіційної парламентської делегації на Парламентську асамблею НАТО. А наразі він намагатиметься виїхати до Роттердама на Конгрес та Саміт Європейської народної партії.

За словами Порошенка, він має офіційне запрошення від президента Європейської народної партії, а також оформлене відрядження, яке підписав спікер Верховної Ради. Депутат має виступити на Конгресі й Саміті та провести зустрічі з європейськими політиками та урядовцями.

«Після того, як абсолютно незаконно було зірвано мою поїздку у складі офіційної парламентської делегації на Парламентську асамблею НАТО, де я мав намір відстоювати надання Україні ПДЧ на саміті Альянсу цього року, сподіваюся, що висновки зроблено і ніхто вже не перешкоджатиме моему виїзду до Роттердама», — написав політик.

У зверненні до Зеленського Порошенко закликав до мудрості та внутрішньої єдності. Запевняє, що їде до Роттердама, щоби відстоювати інтереси України.

Нагадаємо, що Порошенко 27 травня не пропустили через держкордон України на пункті перетину «Рава-Руська». 28 травня Порошенко вдруге намагався виїхати за кордон, але йому відмовили. Депутатка Вікторія Сьюмар зазначила, що цього разу QR-код зчитався успішно. Але, за її словами, що тепер прикордонники кажуть, що експрезидент «надав не всі документи», але не уточнюють, які саме.

Сайт «Громадське радіо»,

30 травня 2022 року

<https://hromadske.radio/news/2022/05/30/poroshenko-z-tret-oi-sproby-peretnuv-derzhavnyy-kordon-narodna-deputatka>

ТРИВАЄ війна, фактично вже третя світова. Вона — як вулкан зла, який вивергнувся з глибин імперії рашистів прямо на голови волелюбних українців. Нас убивають, калічать, гвалтують або насильницьким шляхом переміщують на холодні й голодні простори тієї пихатої імперії в якості майбутніх її рабів-прислужників. Та

роду третерозрядною країною, як печально відомий Афганістан. І з того дуже недалекого від сьогодні часу Україна не сходинка з перших сторінок всесвітньо відомих газет та з телеканалів новин, не кажучи вже про найбільш відомі інтернет-сайти. І все більш помітними для людства стали і наші творці, і наша культура, і важливі перипетії з нашої історії у співжитті з

чим досі небом. А — не намагання підкорити собі цілі народи з їхніми територіями та багатствами, як це століттями робила й робить імперська Росія. Тож недаремно, мабуть, РФ називають усе більше «бензоколонкою з ракетами», ніж розвиненою країною, здатною на щось справді творче й прогресивне.

Та РФ, попри все, ще й досі хизується якимись там перевагами над Україною, таким чином демонструючи тільки свою глупоту і духовну нищість, а також — самодурство в своїх діях.

ОСТАННЄ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВСЬОМУ ЛЮДСТВУ

Нинішня війна, розпочата РФ ще в лютому 2014-го року, є світовою не за втягненням в неї безпосередньо військ тієї чи іншої кількості держав, а тим, що РФ своїми діями на всіх фронтах (від інформаційного до вогневого зі знищенням беззахисних і неозброєних людей) є концентрацією зла на нашій планеті, а Україна — добра, бо намагається своїми діями врятувати будь-що якомога більше людей і допомогати їм, врятовуючи їхні життєво необхідні потреби.

На відміну від двох попередніх світових воєн, вона відбувається майже в прямому ефірі, а інформація про дії як агресорів, так і воїнів-оборонців розноситься по всьому світу чи не миттєво. До того ж, на відміну від перших двох світових воєн, накопичено стільки зброї, що існує пряма можливість знищити все живе на планеті. А тому вона є останнім попередженням всьому людству не тільки в тому, що вкрай необхідно припинити гонити озброєнь, а в найголовнішому: стати в обороні проти будь-яких воєн, в будь-якій частині планети.

А щоб це сталося, потрібно зростати: насамперед — духовно. Для того, щоб покласти край агресії і подбати конкретними діями (а не тільки у виступах на різних симпозиумах) про співпрацю у гармонії з природою на партнерських засадах, а не паразитувати на багатствах планети. Інакше знайдуться інші свого роду «бензоколонки з ракетами» під управлінням диктаторів, які вселятимуть страх у наші душі й погрожуватимуть тотальним знищенням всього живого через свою нищість і тупизну, як це робить сьогодні РФ.

Сергій ЗІНЧЕНКО

Виверження вулкану зла на волелюбних українців

(Підсонячний есей)

ще й при цьому називають нацистами, бо (бачте!) навіть переважно російськомовні жителі Харкова чи Херсона, Одеси чи Мелітополя не вийшли цілими вдячними натовпами на центральні площі та вулиці з букетами в руках, славлячи своїх «спасітелей», а навпаки: чинять сьогоднішнім нац-ордінцям активний спротив (місцями — навіть без зброї в руках проти танків і бронетранспортерів!)

РУЙНІВНИКИ ЧИ ТВОРЦІ: ХТО КОГО

Хто такі ці рашисти, які напали на нашу мирну Україну і 9-й рік поспіль (на очах у всьому світу) знущються над нами? Якщо коротко, то це насамперед звіроподібні загарбники, затяті руйнівники і злодії. Найбільш повно і не кричачись вони себе такими продемонстрували в останні більш ніж три місяці повномасштабного вторгнення. Буча, Бородянка, Ірпін, Маріуполь — це лише незначна частинка тих місцевостей, в яких вони вчинювали свої зверства й показували свої нелюдські якості покидьків.

І якщо цивілізоване населення країн перед цим повномасштабним вторгненням, що розпочалося 24 лютого, м'яко кажучи, не сподівалося на те, що Україна здатна буде чинити спротив «другій армії світу», то потім змушене було змінити свою думку. Бо виявилось, що навпаки: пихаті руйнівники-насильники й нишпорки-мародери нездатні як належить протистояти українським воїнам, які боронять від агресора Батьківщину. І тільки після цього людство звернуло свою увагу на Україну, яку раніше вважало такою свого

імперією зла...

Однак при всій цій увазі небо над Україною і досі залишається для нас убивчим, а ми — майже не захищеними. І гинуть українці, гинуть уже десятками тисяч... А тим часом справді реальної допомоги від Заходу, аби захиститися як слід від цього виверження вулкану зла й рішуче відкинути ворога від наших кордонів, все немає й немає. Бо виходить, що страх від можливого застосування ядерної зброї переселило все інше, а Україна перебуває в ролі жертви від зволікання з наданням вкрай необхідної допомоги. А в результаті наших воїнів-оборонців, які захищають увесь світ від розповсюдження цієї зарази насильників, усе меншає, як і — беззахисних творців під цим убивчим небом.

ХИЗУВАТИСЯ НАСПРАВДІ ГЛУПОТЮ ЧИ ДУХОВНО ЗРОСТАТИ?

А тим часом виявилось, що від України ой як багато насправді залежить! Так, бо близько півмільярду жителів планети загрожує голод від того, що українські кораблі із сільськогосподарськими вантажами заблоковані рашистами в портах, а самі вони крадуть і вивозять наше зерно й корми та намагаються розбомбити все що бачать, аби ми не змогли виростити новий урожай зернових та овочів.

Та чи багато правителів різних цивілізованих країн при цьому хоч трохи подумали, що суттю самих українців є прагнення вільно зростати до сонця, як ті самі жито чи пшениця? Навіть — під убив-

90% російськомовних жителів України не зазнавали утисків через мову, — опитування КМІС

Російськомовні українці та етнічні росіяни вважають, що в Україні немає утисків російськомовного населення. Як передає Цензор.NET, про це свідчать дані опитування КМІС.

«Не менше 85% респондентів вважають, що в Україні немає утисків російськомовного населення (зокрема, так вважають 85% етнічних росіян і 90% російськомовних жителів України), що Україна має власну догву історію становлення та державності (а не є «штучним» витвором радянської влади), що західні держави не хотіли і не провокували Україну на війну проти росії, що думки про «нацистів» у владі України є вигадкою, що війна почалася через прагнення росії підкорити Україну (а не через справедливі претензії), що російські війська навмисно атакують цивільну інфраструктуру та цивільних осіб, що російська армія в першу чергу винна у руйнації цивільної інфраструктури і жертвах серед мирного населення», — зазначають соціологи.

Сенсор.net 27 травня 2022 року

https://censor.net/ua/news/3344187/90_rosiyiskomovnyh_jyteliv_ukrayiny_ne_zaznavaly_utyskiv_cherez_movu_opytvannya_kmis

«Ми воюємо чи мастурбуємо?» У російських соцмережах зростає невдоволення ходом війни в Україні — огляд іноземних ЗМІ

Після низки невдач загарбників в Україні з вуст російських військових оглядачів зазвучала критика. Вона може як підживити сумніви росіян щодо перспектив війни, так і підштовхнути Кремль до більш жорстких дій, пише західна преса.

У Росії починає поширюватися занепокоєння щодо безладного вторгнення в Україну. На це, зокрема, вказують останні роздуми прокремлівських блогерів, — зазначає британський новинний інтернет-ресурс inews. На Заході існує широка аудиторія, зацікавлена у військовому аналізі та відритих даних щодо подій на українському фронті. Такими експертами, зокрема, виступають промосковські блогери із сотнями тисяч підписників у соцмережах «В Контакт» та «Telegram». Вони твердо підтримують «збочений наратив Кремля про «спеціальну військову операцію» з метою «денацифікувати» країну з єврейським президентом», — пише видання. Та якщо попередні повідомлення (на кшталт заяви Міноборони Великобританії про втрату Росією третини кинутих на вторгнення сил (такі лідери думок відкидали як західну пропаганду, то нещодавній провал російських військ при спробі перетину річки Сіверський Донець на сході України викликав у них перші прояви невдоволення та сумнівів.

За підрахунками вашингтонського аналітичного центру Інституту вивчення війни (ISW), загальна кількість підписників військових блогерів, які опублікували критичні дописи щодо дій військового керівництва при форсуванні Сіверського Донця, становить близько 300 тис. І це при тому, що подібні дописи є потенційним порушенням російських законів про цензуру, що забороняють будь-яку критику військових. Втім, деякі коментатори пішли навіть далі та висловили невдоволення жорсткою пропагандистською машиною Кремля, через яку їм «складно зрозуміти, що насправді відбувається» в Україні, зазначають аналітики ISW.

Автори низки російських каналів у «Telegram» почали також активно обговорювати відступ загарбників під Харковом, звинувачуючи у невдачах російської армії неефективну повітряну розвідку та низький бойовий дух серед особового складу. Оцінити реальні настрої російського суспільства щодо війни в Україні дуже складно, — визнає видання. Втім, схоже, що інформаційний потік, конкуруючий із офіційною позицією Кремля про «операцію, що

йде за планом», посилюється. І, оскільки Росія з кожним днем втрачає потенціал значного та швидкого просування, ця тенденція має зберегтися й надалі. Це може мати неабиякий вплив.

«Люди, які живуть за режимів із жорсткою цензурою, часто довіряють особам, які здаються незалежними від уряду, але в цілому дотримуються його лінії... Коментарі таких військових блогерів із широкою аудиторією може розпалити в Росії зростаючі сумніви щодо перспектив Росії у цій війні та компетентності російських військових керівників», — цитує inews звіт Інституту вивчення війни.

Невдачі на полі бою дійсно викликають все більше критики на адресу російських військових, погоджуються журналісти американської газети TheWashingtonPost. Втім, така критика з боку принципів прихильників війни лише підбурює до застосування більш жорстких заходів, підкреслюють вони.

«Шановний Володимире Володимировичу, вирішуйте, будь ласка, ми воюємо чи мастурбуємо? — цитує видання допис у Telegram-акаунті ветерана спецсил Росгвардії Олександра Арутюнова, який веде блог під іменем Разведос. — Якщо ми воюємо, нам потрібно воювати! І нам потрібно бити по всьому. Іншого способу перемоги у війні немає».

Деякі російські блогери напругу ставлять під сумнів здатність Росії виграти війну без радикальних змін у тактиці або масової мобілізації резервів. На сьогодні, за підрахунками української сторони, загальна чисельність російських сил, залучених у війні, складає близько 167 тис. На думку ж колишнього донецького бойовика, відомого під псевдонімом Владлен Татарський, аби завдати поразки Україні російське військо має налічувати 600–800 тис. Через слабкий результат російської армії, що до початку війни в Україні вважалася другою найпотужнішою у світі, західні військові експерти висловлюють сумніви щодо того, як довго ще росіяни зможуть вести наступальні операції. Турбує це питання і російських коментаторів. Нещодавно колишній полковник радянської армії і військовий експерт Михайло Ходарьонков в ефірі російської пропагандистської програми «60 минут» визнав, що зі збільшенням потоку західної зброї до України «ситуація для нас [Росії] явно буде ставати гіршою». Ще раніше він припустив, що навіть масова мобілізація не допоможе Росії з огляду на перева-

ги натівського озброєння, що його отримує Україна. Залучити більше непідготовлених людей — це не рішення, сказав він, «адже ми не маємо у резерві сучасної зброї та обладнання».

Деякі коментатори відкрито ставлять під сумнів компетентність військового керівництва російської армії — особливо після того, як в ході невдалої спроби загарбників перетнути річку Сіверський Донець загинуло 485 російських військових і було втрачено 80 одиниць броньованої техніки. «Наскільки треба бути ідіотом, — звертається до командувача цієї операції у своєму Telegram-акаунті російський журналіст Герман Куликосвський. — Хоча, може, це не ідіотизм, а пряме шкідництво. Чесно, шкідництвом та саботажем ця ситуація пояснити набагато легше». Своєю чергою, Татарський закликає оприлюднити ім'я цього командувача та притягти його до відповідальності.

Зустрічаються й заклики до більш жорсткої тактики. Для перемоги у битві за Донбас росіянам потрібні «сміливість та політична воля [...], не балачки і напівзаходи, а рішучі, блискавичні дії», — цитує TheWashingtonPost російського журналіста Юрія Котьонка, на чий Telegram-акаунт підписані 290 тис. користувачів.

Щобільше, чимало представників військового керівництва Росії вважають, що обмеження початкових цілей війни після невдалої спроби захопити Київ було помилкою, зауважують Андрій Солдатов та Ірина Бороган, відомі в Росії журналісти-розслідувачі та позаштатні наукові співробітники Центру аналізу європейської політики (СЕРА). «Тепер вони стверджують, що Росія воює не проти України, а проти НАТО, — пишуть дослідники. — Тож старші офіцери вважають, що західний альянс веде боротьбу з усіх сил (через постачання все більш сучасної зброї), тоді як їхні власні війська діють в умовах обмежень мирного часу [...] Коротше кажучи, військові тепер вимагають тотальної війни, включно із мобілізацією».

Анна ПАВЛЕНКО, Сайт Радіо «НВ»

<https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/rosiya-zaznaye-porazoku-viyni-v-ukrajini-rosiyani-obureni-oglyad-merezhi-ostanni-novini-50243904.html?fbclid=IwAR1cBHtlxpv-pSRW1k8SCRzSI9w7sAYCWbQEE9P08lVp4yPefS2bdJ-fe>

Промінь Просвіти Є

Видавець і засновник — ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».

Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.

Передплатний індекс: 60093

Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ,
Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,

Микола КОРОБКО (голова організації)

Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.

Газета виходить двічі на місяць.

Комп'ютерна верстка Т. ЛОПАТЮК.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.